

SAHİH-İ BUHÂRÎ'DE
ÖMER EL-FÂRÛK (R.A.)

Câbir ibn Abdillâh (R) şöyle demiştir: Peygamber (S) şöyle buyurdu: "Ben (ru'yâmda) kendimi cennete girmiş gördüm. Orada Ebû Talha'nın karısı Rumeysâ ile karşılaştım. Bir de gürültüsüz, sakın bir ayak sesi işittim. Ve:

— Kimdir bu? diye sordum.

Cibril:

— Bilâl'dir! diye cevâb verdi.

Cennette bir de büyük bir köşk gördüm. Avlusunda bir câriye vardı.

Ben:

— Bu köşk kimindir? dedim.

Cibril:

— Umer'indir!

dedi.

Onun içine girmek ve bakmak istedim. Fakat yâ Umer, senin kıskançlığını hatırladım.

Umer de:

Anam babam sana feda olsun yâ Rasûlallah! Sana karşı mı kıskanacağım? dedi".

Ebû Hureyre (R) şöyle demiştir: Biz Rasûlullah'ın huzurunda bulunduğumuz sırada O bize şöyle dedi: "Ben uyurken kendimi cennette gördüm. O sırada bir kadın bir köşkün yanında abdest almakta idi. Ben (yanımdaki meleklere);

— Bu köşk kimindir? diye sordum. Onlar:

— Ömer'indir, dediler.

Ben Umer'in kıskançlığını hatırladım da hemen yüzümü arkama çevirdim:

Umer (sevincinden) ağladı da:

— Yâ Rasûlallah, Sana karşı mı kıskançlık edeceğim, dedi" .

Umer ibni'l-Hattâb (R) haber verdi ki, Rasûlullah (S) şöyle buyurmuştur:

— "Ben uyurken (yânî ru'yâmda bir bardak) süt içtim. O kadar içtim ki, şimdi bile onun kanıklığını tırnaklarımda cereyan ediyor görüyorum. Sonra (artığımı içmesi için bardağı) Umer'e sundum".

Sahâbîler:

— Yâ Rasûlallah, bu ru'yânızı ne ile te'vîl edip yordunuz? diye sordular.

Rasûlullah:

— "İlim ile yordum" buyurdu.

Abdullah ibni Umer (R)'den: Peygamber (S) şöyle buyurmuştur: "Ben ru 'yâmda kendimi bir kuyu başında makaralı bir kova ile (yâhud genç bir dişi deve ile çekilen kovayla) su çekiyorum gördüm. O sırada Ebû Bekr geldi ve zayıf bir çekişle kuyudan bir yâhud iki kova su çekti. Allah Ebû Bekr'e mağfiret eylesin!

Sonra Umer ibnu'l-Hattab geldi ve o küçük kova büyük bir kovaya dönüştü. Artık ben Umer'in gördüğü işi işleyebilecek kuvvette kâmil bir kişi göremedim. Nihayet insanlar suya kandılar ve orayı develerin sulak yeri edindiler".

Sa'd ibni Ebî Vakkas (R) şöyle demiştir: Umer ibnu'l- Hattâb, Rasûlullah'ın huzuruna girmek için izin istedi. Hâlbuki Rasûlullah'ın yanında Kureyş kabilesinden birtakım kadınlar vardı, Rasûlullah ile konuşuyorlardı. Sesleri de Rasûlullah'ın sesinden yüksek bir tonda olarak, çok söyleniyorlardı. Umer ibnu'l-Hattâb izin isteyince bu kadınlar hemen kalktılar ve sür'atle perdeye gittiler. Rasûlullah, Umer'in gelmesine izin verdi. Umer içeriye girdiği sırada Rasûlullah (kadınların bu hâline) gülüyordu.

Bunun üzerine Umer:

— Yâ Rasûlallah! Allah seni bütün ömründe güldürüp sevindirsin! dedi (ve sebebini sormuş oluyordu).

Peygamber (S):

— "Yanımda bulunan şu kadınların hâline taaccüb ettim. Onlar senin sesini işitince acele perdeye koştular" buyurdu.

Bunun üzerine Umer de:

— Yâ Rasûlallah! Sen onların ta'zîmine daha lâyıksın! dedi ve kadınlara hitaben de:

— Ey nefisleri düşman olan kadınlar! Rasûlullah'a ta'zîm etmeyip de benden mi çekiniyorsunuz? dedi.

Kadınlar da:

— Evet senden çekiniyoruz! Çünkü sen Rasûlullah'tan daha yoğun sözlü ve daha katı yüreklisin, dediler.

Bunun (bir münâkaşa hâlini alması) üzerine Rasûlullah:

— "Sus ey Hattâb oğlu! Nefsim elinde olan Allah 'a yemîn ederim ki, sen bir yolda giderken şeytân asla sana yaklaşamaz. O muhakkak senin yolundan başka bir yola yönelip gider" buyurdu.

Abdullah ibn Mes'ûd (R): Umer İslâm'a girdiğinden beri bizler (dînde) azîzler (yânî gâlibler) olmakta devam ettik, demiştir.

İbn Abbâs (R) şöyle demiştir. Umer, (vefat ettiği) şeririnin üzerine konuldu. O yerden kaldırılmadan önce insanlar o'na duâ ederek ve cenaze namazı kılarak o'nun etrafını çepeçevre kuşattılar. Ben de Umer'in tâbutu etrafındaki insanların içinde bulundum. Beni hiçbir şey korkutmadı, ancak şu olay beni ürpertti: Bir adam benim omuzumu tuttu. Baktım ki o, Alî'dir. Alî, Umer'e rahmet okudu ve: — Yaptığı işlerin benzeriyle Allah'a kavuşmak istediğim senden daha sevgili hiçbir kimseyi arkada bırakmadın. Allah'a yemîn ederim ki, ben Allah'ın

muhakkak seni (hücrede veya cennette) iki dostunla beraber bulunduracağını kuvvetle zannediyorum. Ve çünkü ben bildim ki, kendim bizzat Peygamber'den çok defa bir düzeye şöyle buyururken işitirdim: "Ben, Ebû Bekr ve Umer'le gittim. Ben, Ebû Bekr ve Umer'le girdim. Ben Ebû Bekr ve Umer'le çıktım."

Enes ibn Mâlik (R) şöyle demiştir: Peygamber (S) bir keresinde Uhud'a çıktı. Beraberinde Ebû Bekr, Umer ve Usmân da vardı. Orada buldukları sırada dağ debelenip onları salladı.

Bunun üzerine Peygamber ayağı ile dağa vurdu da:

"Yâ Uhud! Sabit dur! Çünkü senin üzerinde ancak bir Peygamber, bir siddîk ve iki de şehîd vardır" buyurdu.

Umer'in âzâdlısı olan Eşlem (R) şöyle demiştir:

Bir kerre Abdullah ibnu Umer, benden Umer'in hâl ve şânına dâir bâzı menkabeler anlatmamı istedi. Ben de hatırladığım bâzı şeyleri ona haber verdim. Bunun üzerine İbn Umer: Rasûlullah (S) müstesna olmak üzere ben, Umer derecesinde güzel huylu hiçbir kimse kat'î surette görmedim. Rasûlullahın ruhunun alınmasından Umer ibnu'l-Hattâb'ın hayâtının son bulmasına kadar Umer, insanların en ciddîsi ve en cömerdi idi, diye beni te'yîd etti.

Enes ibn Mâlik (R)'ten (şöyle demiştir): Bir kimse Peygamber'e kıyametten sordu da:

— Kıyamet ne zaman kopacak? dedi.

Peygamber (S) de ona:

— "O saate, o güne ne hazırladın?" diye sordu.

O kimse:

— Hiç birşey hazırlamadım. Yalnız ben Allah'ı ve Rasûlü'nü severim, dedi.

Rasûlullah da:

— "Öyle ise sen sevdiklerinle beraberisin" diye müjdeledi.

Enes: Peygamber'in bu "*Sen sevdiklerinle beraber olacaksınız*" müjdesiyle sevindiğimiz gibi hiçbir şeyle sevinip ferahlanmadık, demiştir.

Enes ibn Mâlik (R): Ben Peygamber (S)'i, Ebû Bekr'i, Umer'i seviyorum. Onlara olan bu sevgim sebebiyle (kıyamette) onlarla beraber olacağımı umuyorum. Herne kadar ben onların hayır işlerine benzer hayır ve ibâdet işlememiş isem de! Demiştir.

Ebû Hureyre (R) şöyle demiştir:

Rasûlullah (S) şöyle buyurdu:

"Muhakkak sizden önce gelip geçen ümmetler içinde (Allah tarafından) kendilerine haber ilham olunan kimseler bulunurdu. Eğer ümmetim içinde de bunlardan bir kimse bulunursa, şüphesiz (bulunacaktır;) o da Umer'dir".

Ebû Hureyre (R) şöyle demiştir: Peygamber (S) şöyle buyurdu: "And olsun îsrâîl oğullarından sizden evvel gelip geçen insanlar içinde öyle kimseler vardı ki, onlar peygamberler (derecesinde) olmadıkları hâlde kendilerine haber ilham olunurdu. Eğer ümmetim içinde de bunlardan bir kimse bulunursa, o da Ömer'dir."

Ebû Hureyre (R) şöyle demiştir. Rasûlullah (S) şöyle buyurdu: "Bir çoban koyun sürüsü içinde bulunduğu sırada sürüye kurt saldırdı ve ondan bir koyun aldı. Çoban onun arkasına düştü; nihayet koyunu o kurttan kurtardı. Bunun üzerine kurt çobana yöneldi de:

— Sürünün benden başka çobanı bulunmayacak olan o yırtıcı hayvanlar gününde koyunu benden kimden kurtarır? dedi".

İnsanlar (kurdun konuşmasına şaşarak):

— Subhânallah, dediler.

Bunun üzerinde Peygamber (S):

— "Ben kurdun böyle konuştuğuna inanıyorum. Ebû Bekr ile Umer de böyle inanırlar" buyurdu.

Râvî: Peygamber "Ebû Bekr ile Umer de böyle inanırlar" dediği zaman orada Ebû Bekr ile Umer mevcûd değillerdi, demiştir.

Ebû Saîd el-Hudrî (R) şöyle demiştir: Ben Rasûlullah (S)'tan işittim, şöyle buyuruyordu:

— "Ben uyuduğum sırada (ru'yâmında) birtakım insanlar gördüm. Onlar bana arz olundular. Üstlerinde gömlekler vardı. Bu gömleklerin kimi memelere ulaşıyor, kimi de bundan daha az yere ulaşıyordu. Umer de bana arz olundu. Üstünde (eteklerini yerde) sürüdüğü bir gömlek vardı".

Sahâbîler:

— Yâ Rasûlallah, bunu ne ile te'vîl (yânî ta'bîr) ettin?

diye sordular.

— "Dîn ile" cevâbını verdi.

İbn Mahrame (R) şöyle demiştir: Umer vurulduğu zaman demlenmeye, endîşelenmeye başladı. Hemen (pek sevdiği) İbn Abbâs yanına gelerek endîşesini gidermek ve teselli etmek maksadıyla:

— Ey Mü'minlerin Emîri! Eğer bu vurulmadan ölüm olursa, vaziyetten o kadar endîşe etme! Yemin olsun, muhakkak sen Rasûlullah (S)'a yâr ve hemdem oldun

ve o'na pek güzel dostluk ettin. Sonra Rasûlullah'tan, o, senden hoşnûd olarak ayrıldın. Ondan sonra Ebû Bekr'e arkadaş oldun. Ona da pek iyi yoldaş oldun. Sonra Ebû Bekr'den de, o, senden hoşnûd ve razı olarak ayrıldın. Sonra Peygamber'in ve Ebû Bekr'in bunca arkadaşlarına dost oldun; bunlara da pek güzel dostluk ettin. Eğer sen (bu defa) sahâbîlerden ayrılırsan, muhakkak onlar senden hoşnûd ve razı oldukları hâlde ayrılacaksın! dedi.

Bunun üzerine Umer:

— Rasûlullah ile sohbet ve O'nun hoşnûdluğu hakkında zikrettiğin o güzel hâtıralar Yüce Allah'ın bana bahsettiği bir minnet ve ihsanıdır. Ebû Bekr'in sohbeti ve onun benden hoşnûdluğu hakkında zikrettiğin hâtıralar da yine hiç şübhesiz zikri ulu olan Allah'ın bir minnet ve ihsanıdır ki, onu bana bahsetmiştir. Senin şu anda bende görmekte olduğun ızdırab ve endişeme gelince, o senin için ve senin en yakın ve en sâdik dostların içindir. Vallâhî şayet benim şu yer dolusu altınım olaydı Aziz ve Celil olan Allah'ın azabından kurtulmak için o azabı görmeden önce bu altınları (hiç tereddüd etmeden) muhakkak feda ederdim, demiştir.

Ebû Mûsâ (R) şöyle demiştir: Ben Peygamber'in beraberinde Medine bustânlarından bir bustânın içinde idim. Bir adam geldi de kapının açılmasını istedi. Peygamber:

— "Ona kapıyı aç da kendisini cennetle müjdele" buyurdu.

Ben o kimseye kapıyı açtım. Gördüm ki, o Ebû Bekr'dir. Ve kendisini Peygamber'in söylediği şeyle müjdeledim. Bu müjde üzerine Ebû Bekr Allah'a hamdetti. Sonra bir adam daha gelip o da kapının açılmasını istedi. Peygamber:

— "Ona kapıyı aç ve kendisini cennetle müjdele" buyurdu. Ben kapıyı açtım ve Umer'le karşılaştım. Ona da Peygamber'in söylediği şeyi haber verdim. O da Allah'a hamdetti. Sonra bir kimse daha kapının açılmasını istedi. Peygamber yine bana:

— "Ona kapıyı aç ve kendisine isabet edecek belâ ve imtihana karşı onu cennetle müjdele" buyurdu.

Gelenin Usmân olduğunu gördüm ve ona da Rasûlullah (S)'in söylediklerini haber verdim, O da Allah'a hamdetti, sonra:

— (Gelecek musibetlere karşı) yardımına sığınılacak olan ancak Allah'tır, dedi..

Abdullah ibn Hişâm (R): Biz Peygamber (S) ile beraber bulunuyorduk. Peygamber (o topluluk içinde) Umer ibnu'I-Hattâb'ın elini tutuyordu, demiştir.

SAHİH-İ MÜSLİM'DE
ÖMER EL-FÂRÛK (R.A.)

Abdullah İbni Abbâs (R) şöyle demiştir:

Ömer b. Hattâb teneshirinin üzerine kondu. Ve kaldırılmadan önce halk ona dua ve sena ederek üzerine salâvat getirerek etrafını sardılar. Ben de içlerinde idim. Arkamdan omuzumdan tutan bir adamdan başka beni ansızın korkutan olmadı. Ona baktım, bir de ne göreyim Ali imiş. Ömer'e rahmet okudu ve şunu söyledi:

«Geriye hiç bir kimse bırakmadın ki, benim için onun ameli gibi amelle Allah'a kavuşmak seninkinden daha makbul olsun. Allah'a yemin olsun! Ben Allah'ın seni iki dostunla birlikte koyacağını biliyordum.»

Çünkü ben çok defalar Resûlüllah'ı (S) ;

«Ben Ebû Bekr ve Ömer'le beraber geldim, Ebû Bekr ve Ömer'le beraber girdim, Ebû Bekr ve Ömer'le beraber çıktım.» buyururken işitiyordum. Ve seni Allah'ın onlarla beraber edeceğini umuyor, yahut biliyordum.»

Ebû Saîd-i Hudrî (R) şöyle demiştir:

Resûlüllah (S), «Bir defa ben uyurken insanların üzerlerinde gömlekleri olduğu halde hana arz olunduklarını gördüm. Gömleklerin bazıları memelere, bazıları da daha aşağı varıyordu. Ömer b. Hattab da geçti. Üzerinde bir gömlek vardı ki, onu sürüklüyordu.» buyurdular.

Ashab :

— Bunu neye te'vil ettin ya Resûlallah! dediler.

«Dine!» buyurdu.

Abdullah b. Ömer (R) şöyle demiştir:

Resûlüllah (S) şöyle buyurmuşlar:

«Bir defa ben uyurken anîden bana getirilmiş bir tas gördüm. İçinde süt vardı. Ondan içtim. Hatta kanıklığın tırnaklarıma cereyan ettiğini görüyordum. Sonra benden artanı Ömer b. Hattab'a verdim.»

Ashâb:

— Bunu neye te'vil ettin ya Resûlallah, dediler.

«İlme!..» buyurdu.

Ebû Hüreyre (R) şöyle demiştir:

Ben Resülullah'ı (S) şöyle buyururken dinledim:

«Bir defa ben uyurken kendimi bir su kuyusunun başında gördüm. Kuyunun üzerinde bir kova vardı. Ve o kuyudan Allah'ın dilediği kadar su çıkardım. Sonra kovayı Ebû Kuhâfe'nîn oğlu aldı. Ve onunla bir yahut iki kova su çıkardı. Onun çekişinde —Allah kendisine mağfîret buyursun — zayıflık vardı. Sonra kova daha büyük kovaya döndü ve onu Hattab'ın oğlu aldı. Artık insanlardan hiç bir yiğit görmedim ki, Ömer b. Hattâb'ın çıkardığı gibi su çıkarsın. Nihayet insanlar develerini ağıllarına kapadılar.»

Ebû Hüreyre (R) den bir başka rivayet şöyledir:

Ben Resülullah'ı (S) şöyle buyururken dinledim:

«Bir defa ben uyurken, bana havzımdan su çekip insanları suladığım gösterildi. Derken bana Ebu Bekr geldi. Ve beni dinlendirmek için kovayı elimden alarak iki kova su çekti. Ama onun çekişinde za'f vardı. Allah kendisine mağfîret buyursun. Az sonra Hattab'ın oğlu gelerek kovayı ondan aldı. Ondan daha kuvvetli su çeken adam hiç görmedim. Nihayet insanlar dönüp gittiler. Havuz hâlâ dolu fişkırıyordu.»

Abdullah b. Ömer'den (R) bir başka rivayet şöyledir:

Resülullah (S) şöyle buyurmuşlardır:

«Bana gösterildi ki: Bir su kuyusunun başında deve kovası ile su çekiyordum. Derken Ebû Bekr geldi ve bîr yahut iki kova su çekti. Ama zayıf bir şekilde çekti. Allah Tebareke ve Teâlâ onu mağfîret buyursun. Sonra Umer geldi. O da su çekti ve kova büyük kovaya döndü. Artık insanlardan onun yaptığını yapacak bir yiğit görmedim. Nihayet İnsanlar suya kandılar ve develeri ağıllara kapadılar.»

Câbir (R) şöyle demiştir:

Peygamber (S) şöyle buyurmuşlardır;

«Cennete girdim, orada bîr hâne yahut köşk gördüm. Ve, bu kimin? diye sordum da, Ömer b. Hattâb'ın, dediler. Girmek istedim, fakat senin kıskançlığını hatırladım.»

Bunun üzerine Ömer ağladı. Ve:

— Ey Resûlellah! Hiç senden kıskanılır mı! dedi.

Ebû Hüreyre (R) şöyle demiştir.

Peygamber (S) şöyle buyurmuşlardır;

«Bir defa ben uyurken anîden kendimi cennette gördüm. Bir de baktım bir kadın. Bir köşkün yanında abdest alıyor!

— Bu köşk kimin? dedim.

— Ömer b. Hatiab'ın cevâbını verdiler.

Derhal Ömer'in kıskançlığını hatırladım ve dönüp geldim.»

Bunun üzerine Ömer ağladı. Biz de hepimiz o mecliste Resûlullah (S) ile beraber (ağladık). Sonra Ömer:

— Babam sana feda olsun yâ Resûlallah! Seni mi kıskanacağım! dedi.

*(İmam Ahmed b. Hanbel'in, Hz. Muâz'dan (R) rivayet ettiği bir Hadîs-i Şerifte:
«Şüphesiz ki Ömer cennetliklerdendir.»
buyurulmuştur..)*

Sa'd (R) şunu söylemiştir:

Ömer, Resûlullah'ın (S) yanına girmek için izin istedi. Onun yanında Kureyş'den bir takım kadınlar vardı. Kendisi ile yüksek sesle konuşuyorlar ve ondan çok şeyler istiyorlardı. Ömer izin isteyince kalkarak perdeye koştular. Resûlullah da (S) ona izin verdi. Resûlullah (S) gülüyordu.

Ömer;

— Allah yaşını güldürsün yâ Resûlallah! dedi.

Bunun üzerine Resûlullah (S):

«Şu benim yanımda olanlara şaştım, senin sesini işitince perdeye koştular» dedi.

Ömer :

— Yâ Resûlallah, onların çekinmesine sen daha lâyıksın! dedi.

Sonra (kadınlara dönerek) :

— Ey nefislerinin düşmanları, Resûlullah'dan (S) den çekinmiyorsunuz da benden mi çekiniyorsunuz? dedi.

Kadınlar:

— Evet! Sen Resûlullah'dan (S) daha sertsin dediler.

Resûlullah (S):

«Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a yemin olsun ki, şeytan sana bir caddede rastlamış olsa, mutlaka senin tuttuğun caddeden başkasını tutardı.» buyurdular.

Âişe (R) şöyle demiştir:
Peygamber (S) şöyle buyurmuştur:

«Sizden önce geçen ümmetlerde bazan ilham sahipleri bulunurdu. Şayet benim ümmetimde onlardan biri bulunursa, şüphesiz Ömer b. Hattab onlardandır.»

Abdullah İbni Ömer (R) şöyle demiştir:

Abdullah b. Ubey vefat edince oğlu Abdullah, Resûlullah'a (S) gelerek babasını içinde kefenlemek için gömleğini vermesini istedi. O da verdi. Sonra cenaze namazını kıldırmasını istedi. Resûlullah da (S) namazını kılmak üzere ayağa kalktı.

Derken Ömer (R), Resûlullah'ın (S) elbisesini tutarak:

— Yâ Resûlallah! Allah sana onun namazını kılmayı yasak ettiği halde, onun cenaze namazını kılacak mısın? dedi.

Resûlullah (S):

«Beni Allah sadece muhayyer bıraktı ve, “Onlar için ister istiğfar et ister etme, onlar için yetmiş defa İstiğfar etsen...” buyurdu. Ben yetmişden de ziyâde yapacağım.» dedi.

Ömer (R) :

— Hiç şüphe yok ki, o münafıktır! dedi.

Müteakiben Resûlullah (S) onun cenaze namazını kıldı.

Ama, Allah (C):

«Onlardan ölen bir kimsenin üzerine ebedîyyen cenaze namazı kılma. Kabrinin başında da durma!» âyetini indirdi.